

C/2024/1594

5.3.2024

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέματα

α) «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και (ΕΕ) 2022/2554»

[COM(2023) 360 final — 2023/0205 (COD)]

β) «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ και την κατάργηση των οδηγιών (ΕΕ) 2015/2366 και 2009/110/ΕΚ»

[COM(2023) 366 final — 2023/0209 (COD)]

και γ) «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010»

[COM(2023) 367 final — 2023/0210 (COD)]

(C/2024/1594)

Εισηγητής: ο κ. **João NABAIS**

Αιτήσεις γνωμοδότησης	α) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 19.10.2023 β) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 11.9.2023 γ) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 11.9.2023
Νομική βάση	α) Άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) β) Άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) γ) Άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)
Αρμόδιο τμήμα	Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	23.11.2023
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	14.12.2023
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	583
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	197/7/13

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συμπερίληψη των υπηρεσιών ηλεκτρονικού χρήματος και των ανεξάρτητων υπηρεσιών αυτόματων ταμειακών μηχανών (ΑΤΜ) στην οδηγία (καθώς και στον κανονισμό), δεδομένου ότι αυξάνει τις διασφαλίσεις για τους χρήστες.

1.2. Η ΕΟΚΕ εκτιμά πως πρέπει να διευκρινιστεί στη νέα οδηγία αν περιλαμβάνονται ή όχι στο πεδίο εφαρμογής της τα ψηφιακά πορτοφόλια (όπως της Apple ή το Google Pay).

1.3. Ο ρόλος των εποπτικών αρχών του κράτους υποδοχής θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει περισσότερες εξουσίες όσον αφορά τα ιδρύματα πληρωμών που ασκούν τις δραστηριότητές τους δυνάμει του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

1.4. Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τη διάταξη της πρότασης οδηγίας που αφορά τις υπηρεσίες ανάληψης μετρητών που παρέχονται από καταστήματα λιανικής πώλησης.

1.5. Θεωρεί ότι η πενταετής περίοδος που προβλέπεται στη ρήτρα αναθεώρησης της πρότασης οδηγίας (άρθρο 43) είναι υπερβολική.

1.6. Ο επανασχεδιασμός της αναθεωρημένης οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών⁽¹⁾ (PSD2) και η αντικατάστασή της από οδηγία και από την υπό εξέταση πρόταση κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών⁽²⁾ είναι ελλιπής όσον αφορά την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από νέες μορφές απάτης και καταδολίευσης και, επομένως, η ΕΟΚΕ προτείνει μια σειρά μέτρων που παρατίθενται στο σημείο 3.2.7 κατωτέρω.

1.7. Η ΕΟΚΕ θεωρεί θετική την απαίτηση εκ των προτέρων πληροφόρησης σχετικά με το κόστος της ανάληψης μετρητών (άρθρο 7 του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών).

1.8. Χαιρετίζει την πρόταση να επεκταθεί σε όλα τα νομίσματα της ΕΕ η απαγόρευση των αυξημένων επιβαρύνσεων για τις μεταφορές πίστωσης και τις πράξεις άμεσης χρέωσης (άρθρο 28 του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών).

1.9. Ευπρόσδεκτες είναι επίσης οι διατάξεις του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών που απαιτούν τη δημιουργία πίνακα των αδειών πρόσβασης σε δεδομένα και τη συγκατάθεση των χρηστών στο πλαίσιο των πληρωμών.

1.10. Η ΕΟΚΕ προειδοποιεί ότι είναι απαράδεκτο να καλούνται οι καταναλωτές να εισάγουν τα διαπιστευτήρια ασφαλείας τους σε δικτυακούς τόπους τρίτων.

1.11. Η ΕΟΚΕ ζητεί να εξεταστεί ο συσχετισμός μεταξύ της πρότασης οδηγίας για τις άμεσες πληρωμές και της πρότασης κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, όσον αφορά την ένδειξη του αποτελέσματος της επαλήθευσης του κωδικού IBAN. Στο σημείο αυτό παραπέμπει στη γνωμοδότησή της σχετικά με τον κανονισμό για τις άμεσες πληρωμές⁽³⁾.

1.12. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ ζητεί να σταθμιστεί το ενδεχόμενο εφαρμογής της εν λόγω υπηρεσίας στις εντολές πληρωμής ανά παρτίδες.

1.13. Ως ιδιαιτέρως θετική επισημαίνεται η απαγόρευση της μονομερούς αύξησης των ορίων των μέσων πληρωμών από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (άρθρο 51).

1.14. Χαιρετίζονται επίσης οι κανόνες σχετικά με τη δέσμευση χρηματικών ποσών για την πληρωμή της συναλλαγής όταν το ποσό της συναλλαγής δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων (άρθρο 61 του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών).

1.15. Δεδομένου του σοβαρού χαρακτήρα των περιπτώσεων απάτης και καταδολίευσης που συχνά διαπράττονται, θα ήταν σημαντικό η πρόταση κανονισμού να προβλέπει στα σχετικά συστήματα λειτουργία ανάκτησης χρηματικών ποσών, χωρίς να επηρεάζεται ο διακανονισμός, σε περίπτωση που είναι ευλογοφανές να υπάρχουν υπόνοιες ότι έχει διαπραχθεί απάτη.

1.16. Η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή στην ανάγκη βελτίωσης των διατάξεων του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών που καθιστούν απαιτητικότερη την αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη.

1.17. Η πρόταση κανονισμού σχετικά με τα ανοικτά χρηματοοικονομικά⁽⁴⁾ πρέπει να επιτύχει μια ισορροπία μεταξύ των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών, χωρίς να παραβλέπεται η προστασία των δεδομένων των πελατών. Θα πρέπει να παρέχεται κατάλληλη κατάρτιση για το προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, με στόχο την καλύτερη παροχή υπηρεσιών. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι πρέπει να διασφαλίζεται η αρχή του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων⁽⁵⁾ (ΓΚΠΔ) για την ελαχιστοποίηση των δεδομένων.

1.18. Ο κατάλογος των κατηγοριών δεδομένων πελατών που περιλαμβάνεται στην υπό εξέταση πρόταση κανονισμού είναι αρκετά εκτενής (άρθρο 2), εξακολουθεί όμως να υπάρχει κίνδυνος κατάχρησης και αθέμιτης παρέμβασης σχετικά με τα συλλεγόμενα δεδομένα.

1.19. Η πρόταση κανονισμού είναι ελλιπής όσον αφορά τις απαγορεύσεις της χρήσης ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και σημαντικών χρηματοοικονομικών δεδομένων, ενώ δεν διασφαλίζει δεόντως την ισορροπία και τη διαφάνεια.

1.20. Οι πίνακες (ή οι πύλες) θα πρέπει να ακολουθούν συγκεκριμένα πρότυπα που να επιτρέπουν στους καταναλωτές να δίνουν τη συγκατάθεσή τους όσον αφορά ποια δεδομένα θα μπορούν να κοινοποιούνται, σε ποιους φορείς και για ποιους σκοπούς.

2. Ιστορικό και προβλήματα που έχουν εντοπιστεί

2.1. Η Επιτροπή δήλωσε πεπεισμένη ότι η απόφαση για την υποβολή δύο χωριστών νομικών μέσων θα ήταν η καταλληλότερη για το πεδίο της νομοθεσίας περί πληρωμών, καθώς η έκδοση χωριστής οδηγίας που θα ρυθμίζει την αδειοδότηση και την εποπτεία των ιδρυμάτων που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών και υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος είναι δικαιολογημένη, δεδομένου ότι οι σχετικές αρμοδιότητες παραμένουν στη δικαιοδοσία των αρχών των κρατών μελών και η Επιτροπή δεν προτείνει τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

⁽¹⁾ COM(2023) 366 final.

⁽²⁾ COM(2023) 367 final.

⁽³⁾ EE C 146 της 27.4.2023, σ. 23.

⁽⁴⁾ COM(2023) 360 final.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

2.2. Παρότι η δεύτερη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών (στο εξής PSD2) θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει επιτύχει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους της Επιτροπής, η Επιτροπή δημοσίευσε αξιολόγηση του αντικτύπου της και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εξακολουθούν να υπάρχουν τέσσερα βασικά προβλήματα στην αγορά πληρωμών της ΕΕ.

2.3. Τα προβλήματα που εντοπίζει η Επιτροπή είναι τα εξής: 1) οι καταναλωτές διατρέχουν κίνδυνο απάτης και δεν έχουν εμπιστοσύνη στις πληρωμές· 2) ο κλάδος της ανοικτής τραπεζικής εξακολουθεί να αναπτύσσεται και χρήζει βελτίωσης· 3) οι εξουσίες και οι υποχρεώσεις των εποπτικών αρχών της ΕΕ δεν διέπονται από συνέπεια· 4) οι όροι ανταγωνισμού μεταξύ τραπεζών και μη τραπεζικών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών είναι άνισοι.

2.4. Η Επιτροπή φρονεί ότι τα τέσσερα αυτά προβλήματα έχουν τις παρακάτω συνέπειες στην αγορά: 1) οι χρήστες [καταναλωτές έμποροι και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)] εξακολουθούν να διατρέχουν κίνδυνο απάτης και διαθέτουν πολύ περιορισμένες επιλογές υπηρεσιών πληρωμών, οι δε τιμές είναι υψηλότερες από το αναγκαίο· 2) οι πάροχοι υπηρεσιών ανοικτής τραπεζικής αντιμετωπίζουν εμπόδια στην προσφορά βασικών υπηρεσιών καθώς και μεγαλύτερες δυσκολίες σε επίπεδο καινοτομίας· 3) οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών αντιμετωπίζουν αβεβαιότητα όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους και οι μη τραπεζικοί πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών βρίσκονται σε μειονεκτική ανταγωνιστική θέση έναντι των τραπεζών· 4) επικρατεί οικονομική αναποτελεσματικότητα και υψηλότερο κόστος για εμπορικές δραστηριότητες, με αρνητικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ· 5) η εσωτερική αγορά πληρωμών είναι κατακεραμιτισμένη και διαπιστώνεται άγρα ευνοϊκότερης δικαιοδοσίας (όπου οι επιχειρήσεις αναζητούν το κράτος μέλος με το ευνοϊκότερο νομικό πλαίσιο).

2.5. Όσον αφορά την πρόταση κανονισμού σχετικά με τα ανοικτά χρηματοοικονομικά ⁽⁶⁾, η Επιτροπή προσδιόρισε ήδη το 2020 την προώθηση ενός χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος βασισμένου στα δεδομένα ως μία από τις προτεραιότητες της στρατηγικής της για τα ψηφιακά χρηματοοικονομικά και τις ψηφιακές πληρωμές και ανήγγειλε την πρόθεσή της να υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη δημιουργία καλύτερου πλαισίου για την πρόσβαση στα χρηματοοικονομικά δεδομένα.

2.6. Η ρύθμιση της πρόσβασης σε χρηματοπιστωτικά δεδομένα αφορά την επεξεργασία δεδομένων στο πλαίσιο σχέσης μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και πελατών (συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών) κατόπιν αιτήματος από τον πελάτη για ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, αιτήματος που συνιστά θεμελιώδη προϋπόθεση.

3. Ανάλυση και γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η πρόταση οδηγίας σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος ⁽⁷⁾

3.1.1. Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής (άρθρα 1 και 2 και αιτιολογικές σκέψεις 13 και 68), η συγκεκριμένη πρόταση οδηγίας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον τίτλο II της οδηγίας PSD2 σχετικά με τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, η οποία εφαρμόζεται αποκλειστικά στα ιδρύματα πληρωμών.

3.1.2. Η υπό εξέταση πρόταση επικαιροποιεί και αποσαφηνίζει τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας για τα ιδρύματα πληρωμών, ενσωματώνοντας τα πρώην ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος στην υποκατηγορία των ιδρυμάτων πληρωμών και, κατά συνέπεια, καταργεί τη δεύτερη οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα ⁽⁸⁾.

3.1.3. Επιπλέον, περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις υπηρεσίες ανάληψης μετρητών που παρέχονται από εμπόρους (χωρίς να απαιτείται αγορά) ή από ανεξάρτητους φορείς εκμετάλλευσης αυτόματων ταμειακών μηχανών (ΑΤΜ) και αναθεωρεί την οδηγία για το αμετάκλητο του διακανονισμού ⁽⁹⁾.

3.1.4. Η ΕΟΚΕ επικροτεί τη συμπερίληψη των υπηρεσιών ηλεκτρονικού χρήματος στην οδηγία (καθώς και στον κανονισμό), δεδομένου ότι αυξάνει τις διασφαλίσεις για τους χρήστες των εν λόγω υπηρεσιών, καθώς επίσης και των υπηρεσιών πληρωμών που ήδη καλύπτονται από την οδηγία PSD2.

3.1.5. Η συμπερίληψη των ανεξάρτητων υπηρεσιών ΑΤΜ είναι επίσης θετική.

3.1.6. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικός αριθμός εξαιρέσεων που αφήνουν πολλές υπηρεσίες εκτός του αναγκαίου και κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου.

⁽⁶⁾ COM(2023) 360 final.

⁽⁷⁾ COM(2023) 366 final.

⁽⁸⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

⁽⁹⁾ Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45).

3.1.7. Απαιτείται να διευκρινιστεί στη νέα αυτή οδηγία κατά πόσον περιλαμβάνονται ή όχι τα ψηφιακά πορτοφόλια (όπως της Apple ή το Google Pay), δεδομένου ότι οι υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιούνται ευρέως για πληρωμές παγκοσμίως, ενώ είναι αρκετά δημοφιλείς και στην ΕΕ και, επομένως, υποστηρίζεται ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί η εν λόγω συμπερίληψη.

3.1.8. Πράγματι, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που έχουν ήδη σήμερα οι εν λόγω υπηρεσίες, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι συνιστά απερισκεψία το γεγονός ότι τα εν λόγω μέσα πληρωμών δεν θα εξεταστούν παρά μόνο στο πλαίσιο της μελλοντικής αναθεώρησης, που προβλέπεται να πραγματοποιηθεί πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας.

3.1.9. Όσον αφορά την εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών που ασκούν τις δραστηριότητές τους δυνάμει του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (άρθρο 31 της πρότασης οδηγίας), ο ρόλος των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους υποδοχής θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει περισσότερες εξουσίες.

3.1.10. Σήμερα υπάρχουν πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες οι χρήστες υποχρεούνται να υποβάλλουν καταγγελίες στις αρχές του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα του το ίδρυμα πληρωμών, δηλαδή σε επικράτεια διαφορετική από εκείνη στην οποία βρίσκονται οι ίδιοι.

3.1.11. Επί του προκειμένου, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η δυνατότητα δημιουργίας κεντρικού σημείου επικοινωνίας στο κράτος υποδοχής, κατόπιν αιτήματος του κράτους υποδοχής, είναι θετική, αν και προτείνεται να είναι αυτό υποχρεωτικό και όχι απλώς δυνατό.

3.1.12. Όσον αφορά τις υπηρεσίες ανάληψης μετρητών που παρέχονται από καταστήματα λιανικής (άρθρο 37 της πρότασης οδηγίας), επικροτείται η θετική διάταξη, καθώς ανταποκρίνεται στην ανάγκη που προκύπτει από τη σταδιακή μείωση της πρόσβασης σε μετρητά σε ΑΤΜ και σε καταστήματα ιδρυμάτων πληρωμών, εφόσον όλο και περισσότερα κλείνουν.

3.1.13. Όσον αφορά τη ρήτρα αναθεώρησης (άρθρο 43 της πρότασης οδηγίας), η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η πενταετής περίοδος που προβλέπεται είναι υπερβολική, δεδομένου του ρυθμού καινοτομίας στον τομέα των υπηρεσιών και της προβλέψιμης εμφάνισης νέων και πιο εξελιγμένων παρόχων υπηρεσιών, καθώς και της εμφάνισης νέων μορφών απάτης, γεγονός που καθιστά απαραίτητη τη συχνότερη επικαιροποίηση του νομικού και κανονιστικού πλαισίου.

3.2. Η πρόταση κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών⁽¹⁰⁾

3.2.1. Τα τελευταία χρόνια, οι οδηγίες στον τομέα αυτόν έχουν εισαγάγει μέτρα που είχαν πολύ θετικό αντίκτυπο, όπως η μείωση της ευθύνης των πελατών σε 50 ευρώ, το δικαίωμα επιστροφής σε περίπτωση εσφαλμένων άμεσων χρεώσεων εντός περιόδου οκτώ (8) εβδομάδων, η απαγόρευση πρόσθετων επιβαρύνσεων στην περίπτωση πληρωμών με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες και, τέλος, η εφαρμογή απαιτήσεων αυστηρής εξακριβωσης ταυτότητας πελάτη.

3.2.2. Ωστόσο, η απάτη και η καταδολίευση εξακολουθούν να αποτελούν πηγή σοβαρής ανησυχίας, είναι δε σαφές ότι στόχος είναι πλέον ο χρήστης και όχι το μέσο ή ο δίαυλος πληρωμής.

3.2.3. Επομένως, το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο πρέπει να συντελέσει στην εξάλειψη τέτοιων επιδέσεων κατά του πελάτη/καταναλωτή, αντιμετωπίζοντας επίσης το ηλεκτρονικό ψάρεμα (phishing) και την πλαστοπροσωπία (spoofing). Για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της απάτης, η Επιτροπή θα πρέπει να επικεντρωθεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό και να στοχεύει τους δράστες εγκληματικών ενεργειών μέσω της υποχρέωσης εφαρμογής μέτρων από όλα τα μέρη των οποίων οι υπηρεσίες και τα συστήματα είναι εκτεθειμένα σε απειλές απάτης στο διαδίκτυο. Παράλληλα, πρέπει να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των χρηστών όσον αφορά την προστασία των πληροφοριών τους και των δεδομένων πρόσβασής τους.

3.2.4. Όπως είναι γνωστό, σε πολλές περιπτώσεις, οι πληρωτές/πελάτες εξαναγκάζονται να προβαίνουν σε ενέργειες όπως η κοινοποίηση των διαπιστευτηρίων, όπως οι κωδικοί πρόσβασης και λοιποί κωδικοί, ή η πραγματοποίηση πληρωμών από τους λογαριασμούς τους.

3.2.5. Οι ενέργειες αυτές εκτελούνται στην πράξη από πληρωτές/πελάτες, αλλά υπό την επιρροή δραστών εγκληματικών ενεργειών που κατορθώνουν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την εξαπάτησή τους. Παρότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, από τεχνική άποψη, η ενέργεια έχει γίνει από τον πληρωτή, στην πραγματικότητα, από υποκειμενική άποψη, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική βούλησή του.

3.2.6. Επί του προκειμένου, η αντικατάσταση της οδηγίας PSD2 από την υπό εξέταση πρόταση κανονισμού (στο εξής «κανονισμός σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών») είναι ανεπαρκής όσον αφορά την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών έναντι αυτών των νέων μορφών απάτης και καταδολίευσης, καθώς απουσιάζει ένα ευρύ φάσμα διατάξεων, μέτρων και απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, καθώς και για άλλους φορείς των οποίων οι υπηρεσίες και τα συστήματα είναι εκτεθειμένα σε διαδικτυακή απάτη (π.χ. πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης).

⁽¹⁰⁾ COM(2023) 367 final.

3.2.7. Η ΕΟΚΕ προτείνει διάφορα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται τα εξής: 1) σαφής ορισμός των εννοιών της «βαριάς αμέλειας», της «άδειας», της «εικαζόμενης απάτης» και της «αποδεδειγμένης απάτης»· 2) ένα καθεστώς που να ορίζει σαφώς την ευθύνη στις περιπτώσεις αυτές (απάτης και/ή καταδολίευσης) με σαφή ορισμό της βαριάς αμέλειας και του ελέγχου, σε συνδυασμό με δικαίωμα άμεσης επιστροφής των ποσών που έχουν αφαιρεθεί από τον τραπεζικό λογαριασμό· 3) προσδιορισμός ενός αυστηρού πλαισίου καταμερισμού των ευθυνών μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, του πληρωτή και του αποδέκτη της πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων και άλλων συμμετεχόντων στην αλυσίδα των πληρωμών· 4) απαίτηση πιο πρόσφορης παρακολούθησης των συναλλαγών εκ μέρους όλων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ άλλων με τον καθορισμό σαφών αρμοδιοτήτων/ευθυνών για όλους τους συμμετέχοντες στην υπηρεσία πληρωμών· 5) απαίτηση επενδύσεων στη δημιουργία μέσων εντοπισμού των ψευδεπίγραφων ιστοτόπων και ψευδεπίγραφων κωδικών IBAN που χρησιμοποιούνται από τους δράστες απάτης· 6) καθορισμός υποχρέωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να συμμετέχουν σε εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, για τους σκοπούς της αιτιολογικής σκέψης 122· 7) νομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης της φραγής πληρωμών, ώστε οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών να μπορούν να αναστέλλουν υπηρεσίες πληρωμών και να ανακτούν τα ποσά που έχουν πιστωθεί σε περίπτωση εικαζόμενης απάτης· και 8) παροχή κατάλληλης κατάρτισης στο προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σχετικά με το θέμα αυτό, καθώς και μέτρα για την προώθηση της ευαισθητοποίησης των χρηστών σχετικά με τον τρόπο ορθής χρήσης των μέσων πληρωμών, τους τρόπους εντοπισμού των απατεώνων και το τι πρέπει να κάνουν σε περίπτωση απάτης/καταδολίευσης.

3.2.8. Όσον αφορά τις ανέπαφες πληρωμές, η Επιτροπή, στη στρατηγική πληρωμών λιανικής, ανέφερε πως θα υπάρξει αξιολόγηση της ενδεχόμενης εισαγωγής μιας λειτουργίας που θα επιτρέπει στους καταναλωτές να καθορίζουν την προτίμησή τους ως προς τα όρια των ανέπαφων πληρωμών, η δε ΕΟΚΕ ζητεί να εφαρμοστεί όντως μια τέτοια λύση.

3.2.9. Αυτό θα ανταποκρινόταν στην ανησυχία πολλών καταναλωτών που θεωρούν υπερβολικό το ανώτατο όριο των 50 ευρώ για τις ανέπαφες πληρωμές και θα επιθυμούσαν τον ορισμό χαμηλότερων ορίων στη χρεωστική τους κάρτα.

3.2.10. Όσον αφορά τις απαιτήσεις πληροφόρησης που ισχύουν για τις υπηρεσίες ανάληψης μετρητών, η ΕΟΚΕ επικροτεί την εισαγωγή της εκ των προτέρων ενημέρωσης σχετικά με το κόστος της ανάληψης (άρθρο 7 της πρότασης κανονισμού).

3.2.11. Όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με τη χρήση των υπηρεσιών πληρωμών, η ΕΟΚΕ χαιρετίζει επίσης την πρόταση να επεκταθεί σε όλα τα νομίσιμα της ΕΕ η απαγόρευση των αυξημένων επιβαρύνσεων για τις μεταφορές πιστώσεων και τις άμεσες χρεώσεις (άρθρο 28 της πρότασης κανονισμού).

3.2.12. Ευπρόσδεκτη είναι επίσης η ευθυγράμμιση των κανόνων για τις συναλλαγές που δρομολογούνται από εμπόρους με τους υφιστάμενους κανόνες για τις άμεσες χρεώσεις, ώστε να ισχύουν και στις δύο περιπτώσεις οι ίδιοι κανόνες προστασίας των καταναλωτών.

3.2.13. Οι τροποποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 της πρότασης κανονισμού, οι οποίες παρέχουν στα ιδρύματα πληρωμών πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών είναι εύστοχες και αίρουν αδικαιολόγητους περιορισμούς στην εν λόγω πρόσβαση.

3.2.14. Όπως ιδιαίτερος χαιρετίζονται οι διατάξεις της πρότασης κανονισμού που απαιτούν τη δημιουργία πίνακα αδειών και τη συγκατάθεση των χρηστών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας των χρηστών να διαχειρίζονται τον εν λόγω πίνακα. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η απαγόρευση της συλλογής δεδομένων οθόνης, που προβλέπεται στην αιτιολογική σκέψη 61, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στα άρθρα σχετικά με την πρόσβαση στα δεδομένα λογαριασμού.

3.2.15. Επί του ιδίου ζητήματος, η ΕΟΚΕ προειδοποιεί ότι είναι απαραίτητο να καλούνται οι καταναλωτές να εισάγουν τα διαπιστευτήρια ασφαλείας τους σε δικτυακούς τόπους τρίτων. Τα ευαίσθητα δεδομένα των καταναλωτών δεν πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία, πρέπει δε να διασφαλίζεται στους καταναλωτές ότι δεν θα τους απαγορευτεί η πρόσβαση σε προϊόντα ή υπηρεσίες όταν αρνούνται να συμμετάσχουν σε ένα ανοικτό τραπεζικό περιβάλλον.

3.2.16. Ευπρόσδεκτη είναι η απαίτηση από τις τράπεζες και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να θεσπίσουν δωρεάν υπηρεσία ελέγχου IBAN, αναλόγως προς αυτό που ήδη προβλέπεται στην πρόταση κανονισμού για τις άμεσες πληρωμές (άρθρο 50). Η ΕΟΚΕ ζητεί να εξεταστεί ο συσχετισμός μεταξύ των δύο αυτών προτάσεων (της πρότασης κανονισμού για τις άμεσες πληρωμές και της πρότασης κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών), όσον αφορά την ένδειξη του αποτελέσματος του ελέγχου IBAN. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ ζητεί να σταθμιστεί το ενδεχόμενο εφαρμογής της εν λόγω υπηρεσίας στις εντολές πληρωμής ανά παρτίδες που πραγματοποιούνται οι επιχειρήσεις.

3.2.17. Ωστόσο, το μέτρο αυτό αφορά μόνο ένα είδος καταδολίευσης· όπως προαναφέρθηκε όμως, ο κανονισμός σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών θα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερα μέτρα για την πρόληψη της απάτης, ακόμα και εκτός του πλαισίου υπηρεσιών πληρωμών, και τη στήριξη των χρηστών που είναι θύματα απάτης. Η ΕΟΚΕ συνιστά να εξεταστούν τρόποι εφαρμογής των μέτρων αυτών πέραν του πλαισίου των πληρωμών.

3.2.18. Ως ιδιαίτερος θετική επισημαίνεται η απαγόρευση της μονομερούς αύξησης των ορίων των μέσων πληρωμών από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (άρθρο 51).

3.2.19. Όσον αφορά την ευθύνη για μη εγκεκριμένες πληρωμές, παρά ορισμένες θετικές καινοτομίες, υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης των σχετικών νομικών διατάξεων, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της αιτιολογικής σκέψης 79 του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει περαιτέρω την ανάγκη δημιουργίας κατάλληλου μηχανισμού όσον αφορά την αλυσίδα ευθύνης σε ολόκληρο το περιβάλλον των υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών των υπηρεσιών.

3.2.20. Παραμένει ασαφές τι είναι και πώς μπορεί να αποδειχθεί η βαριά αμέλεια και, συνεπώς, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ενδέχεται να θεωρούν τους καταναλωτές υπεύθυνους για απάτες των οποίων στην πραγματικότητα είναι τα θύματα.

3.2.21. Οι κανόνες για τη δέσμευση κεφαλαίων για την πληρωμή συναλλαγής όταν το ποσό της συναλλαγής δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων πρέπει να επικροτηθούν, καθώς θα μειώσουν ή και θα εξαλείψουν τις καταγγελίες των καταναλωτών σχετικά με τη δέσμευση δυσανάλογων ποσών και με την καθυστέρηση στην αποδέσμευση δεσμευμένων κεφαλαίων (άρθρο 61).

3.2.22. Δεδομένου του σοβαρού χαρακτήρα των περιπτώσεων απάτης και καταδολίευσης που συχνά διαπράττονται, θα ήταν σημαντικό η πρόταση κανονισμού να προβλέπει στα σχετικά συστήματα λειτουργία ανάκτησης χρηματικών ποσών, χωρίς να επηρεάζεται ο διακανονισμός, σε περίπτωση που είναι ευλογοφανές να υπάρχουν υπόνοιες ότι έχει διαπραχθεί απάτη.

3.2.23. Η απαίτηση αναφοράς περιπτώσεων απάτης είναι θετική (άρθρο 82), τονίζεται δε ο σημαντικός ρόλος που ανατίθεται εν προκειμένω στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT).

3.2.24. Η κοινοποίηση ψευδεπίγραφων IBAN και άλλων δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόληψη της απάτης θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτική για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, ώστε να προλαμβάνονται μελλοντικές περιπτώσεις απάτης (άρθρο 83), τούτο δε κατά την πρώτη απόπειρα απάτης, είτε αυτή έχει διαπραχθεί είτε έχει αποτύχει, και να μην απαιτείται αναφορά από δύο διαφορετικούς πελάτες. Η ΕΟΚΕ συνιστά να σταθμιστεί κατά πόσον η υποχρέωση αυτή μπορεί να εφαρμόζεται σε τρίτους, μεταξύ των οποίων δημόσιες αρχές και υπηρεσίες επιβολής του νόμου, ώστε να αξιοποιείται το αποτέλεσμα δικτύου. Η ταχύτερη ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και με τις αρχές θα επιτρέψει την καλύτερη ανίχνευση και πρόληψη της απάτης.

3.2.25. Οι απαιτήσεις για την επιβολή των προειδοποιήσεων σχετικά με νέες μορφές και είδη απάτης θεωρούνται πολύ θετικές, αλλά σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να οδηγούν σε μείωση της ευθύνης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών όσον αφορά την πρόληψη της απάτης, το βάρος της απόδειξης και την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών (άρθρο 84).

3.2.26. Οι διατάξεις του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών οι οποίες αφορούν την εισαγωγή προγραμμάτων κατάρτισης για το προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών κρίνονται επίσης θετικές.

3.2.27. Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τις διατάξεις του κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών οι οποίες καθιστούν απαιτητικότερη την αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας πελάτη, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με σωματική αναπηρία, των ηλικιωμένων, των ατόμων που δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν ψηφιακά μέσα και των ατόμων που δεν έχουν πρόσβαση σε ψηφιακούς διαύλους ή έξυπνο τηλέφωνο, θα έχουν στη διάθεσή τους τουλάχιστον ένα μέσο για να διενεργούν επίσης αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας.

3.2.28. Πολλοί καταναλωτές διαμαρτύρονται ότι οι τρόποι εφαρμογής στην πράξη της αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας συνήθως συνεπάγονται την ανάγκη πρόσβασης σε μια λύση που βασίζεται σε εφαρμογή έξυπνου τηλεφώνου.

3.2.29. Αυτό οδηγεί στον αποκλεισμό πολλών καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τις διαδικτυακές αγορές που πραγματοποιούνται με χρήση κάρτας. Η ΕΟΚΕ συνιστά να αξιολογηθούν οι πλέον κατάλληλες λύσεις αυστηρής εξακρίβωσης ταυτότητας για την άρση των αποκλεισμών, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων εφαρμογής και επιβολής άλλων νομοθετικών πράξεων, ιδίως δε του ΓΚΠΔ και της ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα ⁽¹⁾.

3.2.30. Οι διατάξεις εξουσιοδότησης της EAT να παρεμβαίνει σε προϊόντα που διατίθενται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών είναι ευπρόσδεκτες (άρθρο 104).

⁽¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

3.2.31. Όπως επισημαίνεται και για την πρόταση οδηγίας σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, η προθεσμία για την αναθεώρηση των διατάξεων του υπό εξέταση κανονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών κρίνεται υπερβολική.

3.2.32. Η ΕΟΚΕ συνιστά στους νομοθέτες να εξετάσουν το ενδεχόμενο παράτασης της περιόδου εφαρμογής κατά 6 επιπλέον μήνες, παρέχοντας στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών χρόνο προκειμένου να προσαρμοστούν σε σημαντικές τεχνικές εξελίξεις.

3.3. Η πρόταση κανονισμού σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα (ανοικτά χρηματοοικονομικά) ⁽¹²⁾

3.3.1. Η εν λόγω πρόταση κανονισμού αποσκοπεί στην αντιμετώπιση προβλημάτων που έχουν εντοπιστεί στον τομέα της ανταλλαγής δεδομένων, παρέχοντας στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις τα μέσα ώστε να έχουν καλύτερη πρόσβαση στα χρηματοοικονομικά τους δεδομένα.

3.3.2. Χάρη στην πρωτοβουλία αυτή, οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να επωφεληθούν από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που δημιουργούνται για την κάλυψη των αναγκών τους, με βάση κατάλληλα δεδομένα, και με πρόληψη των εγγενών κινδύνων. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι είναι σημαντικό για την ανάπτυξη τεχνολογικών λύσεων να λαμβάνονται υπόψη τα ζητήματα προσβασιμότητας και χρήσης ήδη από τη στιγμή που προσδιορίζονται οι λύσεις αυτές, ώστε να αποφεύγονται τυχόν μελλοντικά προβλήματα.

3.3.3. Με την υποβολή της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού, η Επιτροπή προτίθεται να βελτιώσει τις οικονομικές επιδόσεις των πελατών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων) προωθώντας τον ψηφιακό μετασχηματισμό και επιταχύνοντας την υιοθέτηση, στον χρηματοπιστωτικό κλάδο της ΕΕ, επιχειρηματικών μοντέλων βασισμένων σε δεδομένα.

3.3.4. Παρότι ο εν λόγω στόχος της προώθησης μιας οικονομίας βασισμένης στα δεδομένα είναι πλήρως αποδεκτός, είναι σημαντικό να θεσπιστεί ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα καθορίζει σαφώς τους κανόνες που διέπουν την ανταλλαγή δεδομένων, με πρόβλεψη αμοιβαιότητας για όλα τα συμμετέχοντα μέρη (ακόμη και εκτός της ΕΕ). Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στον τομέα των χρηματοοικονομικών δεδομένων, δεδομένου ότι στα δεδομένα αυτά συγκαταλέγονται ευαίσθητες πληροφορίες τόσο για τα άτομα όσο και για τις επιχειρήσεις.

3.3.5. Η πρόταση κανονισμού πρέπει να επιτύχει μια ισορροπία μεταξύ των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών, χωρίς να παραβλέπεται ποτέ η προστασία των δεδομένων των πελατών. Θα πρέπει να παρέχεται κατάλληλη κατάρτιση για το προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, με στόχο την καλύτερη παροχή υπηρεσιών. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι πρέπει να διασφαλίζεται η αρχή του ΓΚΠΔ για την ελαχιστοποίηση των δεδομένων.

3.3.6. Ο κατάλογος των κατηγοριών δεδομένων πελατών που περιλαμβάνεται στην υπό εξέταση πρόταση κανονισμού είναι αρκετά εκτενής (άρθρο 2), εξακολουθεί όμως να υπάρχει κίνδυνος κατάχρησης και αθέμιτης παρέμβασης σχετικά με τα συλλεγόμενα δεδομένα. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι είναι πιθανό οι όροι ανταγωνισμού να μην είναι ίσοι μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με υψηλό επίπεδο ρύθμισης και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά.

3.3.7. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα ήταν σημαντικό να δοθεί στην ΕΑΤ και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) ρητή εντολή (άρθρο 7) να αναπτύξουν κατευθυντήριες γραμμές για την επεξεργασία των δεδομένων των καταναλωτών σε σχέση με προϊόντα και υπηρεσίες που σχετίζονται με το επίπεδο της πίστωσης και με την αξιολόγηση κινδύνου για τους καταναλωτές, καθώς και στην περίπτωση προϊόντων ασφάλισης ζωής, υγείας και ασθένειας.

3.3.8. Ωστόσο, η πρόταση κανονισμού είναι ελλιπής όσον αφορά τις απαγορεύσεις της χρήσης ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και σημαντικών χρηματοοικονομικών δεδομένων, ενώ δεν διασφαλίζει δεόντως την ισορροπία και τη διαφάνεια.

3.3.9. Η ΕΟΚΕ στηρίζει τη διάταξη της πρότασης που επιβάλλει στους κατόχους δεδομένων να παρέχουν στους πελάτες έναν πίνακα που θα τους επιτρέπει να λαμβάνουν αποφάσεις για τη διαφύλαξη της θέσης τους (άρθρο 8).

3.3.10. Οι πίνακες (ή οι πύλες) θα πρέπει να ακολουθούν συγκεκριμένα πρότυπα που να επιτρέπουν στους καταναλωτές να δίνουν τη συγκατάθεσή τους όσον αφορά ποια δεδομένα θα μπορούν να κοινοποιούνται, σε ποιους φορείς και για ποιους σκοπούς. Είναι πολύ σημαντικό οι καταναλωτές να κατανοούν και να αισθάνονται ότι η συγκατάθεσή τους είναι καθοριστική.

3.3.11. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι, για να λειτουργεί καλύτερα το σύστημα με τους πίνακες, θα ήταν σημαντικό να αποτραπεί η εφαρμογή περιοριστικών πρακτικών από τους κατόχους δεδομένων.

⁽¹²⁾ COM(2023) 360 final.

3.3.12. Στο ίδιο πνεύμα με τις συστάσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για τον κανονισμό σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, η ΕΟΚΕ συνιστά στους νομοθέτες να εξετάσουν το ενδεχόμενο παράτασης της περιόδου εφαρμογής για τα τεχνικά χαρακτηριστικά στο πλαίσιο του FiDA (πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα) κατά 6 επιπλέον μήνες.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 2023.

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής

Oliver RÖPKE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι ακόλουθες τροπολογίες, οι οποίες έλαβαν τουλάχιστον το ένα τέταρτο των έγκυρων ψήφων, απορρίφθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης (άρθρο 74 παράγραφος 3 του Εσωτερικού Κανονισμού):

Σημείο 3.2.7

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
<p>Η ΕΟΚΕ προτείνει διάφορα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται τα εξής: 1) σαφής ορισμός των εννοιών της «βαριάς αμέλειας», της «άδειας», της «εικαζόμενης απάτης» και της «αποδεδειγμένης απάτης»· 2) ένα καθεστώς που να ορίζει σαφώς την ευθύνη στις περιπτώσεις αυτές (απάτης και/ή καταδολίευσης) με σαφή ορισμό της βαριάς αμέλειας και του ελέγχου, σε συνδυασμό με δικαίωμα άμεσης επιστροφής των ποσών που έχουν αφαιρεθεί από τον τραπεζικό λογαριασμό· 3) προσδιορισμός ενός αυστηρού πλαισίου καταμερισμού των ευθυνών μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, του πληρωτή και του αποδέκτη της πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων και άλλων συμμετεχόντων στην αλυσίδα των πληρωμών· 4) απαίτηση πιο πρόσφορης παρακολούθησης των συναλλαγών εκ μέρους όλων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ άλλων με τον καθορισμό σαφών αρμοδιοτήτων/ευθυνών για όλους τους συμμετέχοντες στην υπηρεσία πληρωμών· 5) απαίτηση επενδύσεων στη δημιουργία μέσω εντοπισμού των ψευδεπίγραφων ιστοτόπων και ψευδεπίγραφων κωδικών IBAN που χρησιμοποιούνται από τους δράστες απάτης· 6) καθορισμός υποχρέωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να συμμετέχουν σε εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, για τους σκοπούς της αιτιολογικής σκέψης 122· 7) νομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης της φραγής πληρωμών, ώστε οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών να μπορούν να αναστέλλουν υπηρεσίες πληρωμών και να ανακτούν τα ποσά που έχουν πιστωθεί σε περίπτωση εικαζόμενης απάτης· και 8) παροχή κατάλληλης κατάρτισης στο προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σχετικά με το θέμα αυτό, καθώς και μέτρα για την προώθηση της ευαισθητοποίησης των χρηστών σχετικά με τον τρόπο ορθής χρήσης των μέσων πληρωμών, τους τρόπους εντοπισμού των απατεώνων και το τι πρέπει να κάνουν σε περίπτωση απάτης/καταδολίευσης.</p>	<p>Η ΕΟΚΕ προτείνει διάφορα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται τα εξής: 1) σαφής ορισμός των εννοιών της «βαριάς αμέλειας», της «άδειας», της «εικαζόμενης απάτης» και της «αποδεδειγμένης απάτης»· 2) ένα καθεστώς που να ορίζει σαφώς την ευθύνη στις περιπτώσεις αυτές (απάτης και/ή καταδολίευσης) με σαφή ορισμό της βαριάς αμέλειας και του ελέγχου, σε συνδυασμό με δικαίωμα επιστροφής των ποσών που έχουν αφαιρεθεί από τον τραπεζικό λογαριασμό· 3) προσδιορισμός ενός αυστηρού πλαισίου καταμερισμού των ευθυνών μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, του πληρωτή και του αποδέκτη της πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων και άλλων συμμετεχόντων στην αλυσίδα των πληρωμών· 4) απαίτηση πιο πρόσφορης παρακολούθησης των συναλλαγών εκ μέρους όλων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ άλλων με τον καθορισμό σαφών αρμοδιοτήτων/ευθυνών για όλους τους συμμετέχοντες στην υπηρεσία πληρωμών· 5) απαίτηση επενδύσεων στη δημιουργία μέσω εντοπισμού των ψευδεπίγραφων ιστοτόπων και ψευδεπίγραφων κωδικών IBAN που χρησιμοποιούνται από τους δράστες απάτης· 6) καθορισμός υποχρέωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να συμμετέχουν σε εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, για τους σκοπούς της αιτιολογικής σκέψης 122· 7) νομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης της φραγής πληρωμών, ώστε οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών να μπορούν να αναστέλλουν υπηρεσίες πληρωμών και να ανακτούν τα ποσά που έχουν πιστωθεί σε περίπτωση εικαζόμενης απάτης· και 8) παροχή κατάλληλης κατάρτισης στο προσωπικό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σχετικά με το θέμα αυτό, καθώς και μέτρα για την προώθηση της ευαισθητοποίησης των χρηστών σχετικά με τον τρόπο ορθής χρήσης των μέσων πληρωμών, τους τρόπους εντοπισμού των απατεώνων και το τι πρέπει να κάνουν σε περίπτωση απάτης/καταδολίευσης.</p>

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Ψήφοι υπέρ: 83

Ψήφοι κατά: 110

Αποχές: 19

Σημείο 3.2.8**Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
Όσον αφορά τις ανέπαφες πληρωμές, η Επιτροπή, στη στρατηγική πληρωμών λιανικής, ανέφερε πως θα υπάρξει αξιολόγηση της ενδεχόμενης εισαγωγής μιας λειτουργίας που θα επιτρέπει στους καταναλωτές να καθορίζουν την προτίμησή τους ως προς τα όρια των ανέπαφων πληρωμών, η δε ΕΟΚΕ ζητεί να εφαρμοστεί όντως μια τέτοια λύση.	Όσον αφορά τις ανέπαφες πληρωμές, η Επιτροπή, στη στρατηγική πληρωμών λιανικής, ανέφερε πως θα υπάρξει αξιολόγηση της ενδεχόμενης εισαγωγής μιας λειτουργίας που θα επιτρέπει στους καταναλωτές να καθορίζουν την προτίμησή τους ως προς τα όρια των ανέπαφων πληρωμών, η δε ΕΟΚΕ ζητεί να εφαρμοστεί όντως μια τέτοια λύση, εφόσον η αξιολόγηση αυτή έχει αποδείξει ότι η λειτουργία είναι εφικτή.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Ψήφοι υπέρ: 73

Ψήφοι κατά: 126

Αποχές: 17

Σημείο 3.2.20**Να τροποποιηθεί ως εξής:**

Γνωμοδότηση του τμήματος	Τροπολογία
Παραμένει ασαφές τι είναι και πώς μπορεί να αποδειχθεί η βαριά αμέλεια και, συνεπώς, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ενδέχεται να θεωρούν τους καταναλωτές υπεύθυνους για απάτες των οποίων στην πραγματικότητα είναι τα θύματα.	Παραμένει ασαφές τι είναι και πώς μπορεί να αποδειχθεί η βαριά αμέλεια.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Ψήφοι υπέρ: 68

Ψήφοι κατά: 136

Αποχές: 17